NĂM THỨ MƯỜI HAI, SỐ THỨ 218. NGÀY THỨ NĂM 26 JUIN 1924

N° 2333

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61, 63, Rue de Coton, Hanoi

Fondateur : P. B. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN V. VĨNH
Rédacteur en chef : PHAN KHÔI
Administrateur gérant : NGUYỄN V. LUẬT

Adresse télégraphique : TRUNG BẮC-TÂN VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Remises à raison de 2 lignes par centimètre de hauteur, sur 0 = 06 de large
Une seule insertion. 0 $ 10 le cm.
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0 $ 15 le cm.
Réclame dans la 1re page 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales 1 $ 60 le c/m.
On traite à forfait pour les contrats importants.

Les abonnements partent du 1er et du 15 de chaque mois

Lại giở đến cái vấn-đề cũ rích vậy

(Cái vấn-đề giáo-dục ở nước ta bây giờ)

Cái vấn-đề này, trong khoảng vài chục năm nay, người mình kể bàn thế này, người bàn thế khác, viết đã khô mực, nói đã hết hơi, trên chính-phủ đã lập biết mấy mươi thứ hội-đồng, các nghị-hội đã tỏ biết bao nhiêu lời thiết cầu về việc ấy, chính trong tờ báo này cũng đã nhiều lần phô bày cái ý kiến thô-thiển, hoặc đạo-đạt cái dư luận quốc dân, giá đem kê vào một mục để thường cũng có tới mấy trăm bài; nói mãi hóa nhàm; nói cái vấn-đề giáo-dục ở nước ta bây giờ cũng không khỏi hóa nhàm, e người nói không khỏi mang tiếng là một câu chuyện nói theo mà người nghe không khỏi cho ngay là một câu chuyện cũ rích, chưa chắc đã có người chịu để tai nghe, đem bụng nghĩ, chứ đừng nói còn mong bổ ích gì được đến cho ai. Song chẳng nói thì ai cũng biết mà ai cũng phải công nhận rằng: cái vấn-đề giáo-dục là một vấn-đề quan hệ tới một dân một nước trên hết cả các vấn đề khác; cái cơ-quan giáo-dục là một cái lợi-khí rèn đúc ra nhân-tài khai thông cho dân-trí, kiểu-chỉnh cho nhân-tâm phong-tục trong một nước một dân, dân hay hay là hèn, nước thịnh hay là suy, cái vận-mệnh sống chết là chịu quyền ở trong cái cơ-quan ấy cả; từ xưa đến nay, nước nào dân nào cũng không hề khi nào không một chỗ nào coi khinh cái vấn-đề đó được; mà cái vấn-đề đó cũng như mọi cái vấn-đề khác, cũng phải tùy nơi tùy lúc mà thay đổi sửa sang luôn, không phải giải-quyết một lần mà đã nói là xong được ngay; cũng không phải cứ ở chỗ này giải-quyết ra thế này mà ở chỗ khác cũng giải-quyết một cách như thế được; việc đời không phải là cái bản in, cứ một bản đó mà in ra chỗ nào cũng như chỗ nào, lúc nào cũng như lúc nào cả; việc giáo-dục ngày xưa với việc giáo-dục bây giờ, rồi đến việc giáo-dục ngày sau không cứ là xa cách nhau hàng trăm hàng ngàn năm, cứ ngay trong năm, ba năm trước khi nước Pháp đại cách-mệnh với sau khi nước Pháp đại cách-mệnh, xét ra việc giáo-dục cũng đã thấy thay mọi đổi lạ hết; trước khi đại cách-mệnh thì việc giáo-dục xu-hướng về quí-tộc, về tôn-giáo, mà đến sau khi đại cách-mệnh thì đổi lại mà xu-hướng về bình-dân, về tự-do. Việc giáo-dục ở nước Nhật không giống với việc giáo-dục ở nước Mỹ; việc giáo-dục ở nước Đức không giống với việc giáo-dục ở nước Anh; ở nước Nhật việc giáo-dục chú trọng về tôn quân mà ở nước Mỹ việc giáo-dục lại chú trọng về dân-chủ; ở nước Anh việc giáo-dục chú trọng về cái tư-cách doanh-nghiệp mà ở nước Đức việc giáo-dục lại chú trọng về cái tư-cách quân-nhân; như thế thì việc giáo-dục có biết thế nào là hoàn-toàn, ở chỗ này lấy thế làm hoàn-toàn mà ở chỗ khác như thế chưa gọi được là hoàn-toàn, ở bây giờ thì kể là hoàn-toàn rồi mà đến ngày sau chưa chắc đã là hoàn-toàn hẳn. Các nhà giáo dục bên Âu Mỹ quanh năm suốt tháng đem hết tinh thần, dùng hết phương-pháp mà nghiên cứu về một cái vấn-đề giáo-dục, hết lớp này đến lớp khác, ngày mới tháng lại, thiên hình vạn trạng, không lúc nào không điều tra, không kiểm điểm, không châm-chước thêm bớt, bỏ thiên-cứu tệ, mà cái điều thiên điều tệ thường cũng vẫn thấy xảy ra luôn. Cổ nhân đã vì dạy học như dắt người say đừng được đắng đòng lại ngã về đằng tây, cái điều thiên điều tệ trong sự giáo-dục cần phải cứ lo bổ cứu luôn luôn thì việc giáo dục trong một nước một dân đủ có nói mãi cũng không phải là thừa, nghe mãi cũng không phải là chán, càng nhắc nhở đến luôn càng bàn luận đến nhiều thì càng tỏ được cái lối thẳng đường ngay mà càng tránh khỏi được cái nỗi lầm lẫn sai lạc, sự tác thành nhân-tài, bồi-dưỡng dân-trí, chuyển-di nhân-tâm phong-tục, càng có cái hiệu quả tốt tươi, cái vận-mệnh một nước một dân càng có cái hi-vọng nên bay nên tnịnh. Nhất là ở vào một nước nhân-tài chưa tiến tới, dân-trí còn hắc-ám, nhân-tâm phong-tục dương chống chênh ngang ngửa như thuyền không lái, như nước vỡ bờ mà việc giáo-dục lại nhằm giữa cái thời kỳ giáp hạt, nên nẹp cũ vừa đổ, nên nếp mới chưa thành như ở nước ta bây giờ thì việc giáo-dục lại càng cần phải để bụng đến luôn, người bàn càng không nên biết mỏi miệng, người nghe càng không nên biết chán tai; có thế thì hoa may cái vấn-đề quan-hệ nhất, quan-hệ đến cái vận-mệnh sống chết của cả nước cả dân mình ấy mới hòng có ngày giải-quyết được tạm xong mà dân-trí mình may mọi có ngày mở mang, nhân tài mình may mọi có ngày lác đác, nhân-tâm phong tục mình may mới có phần bổ ích chăng.

Đã bàn đến cái vấn-đề giáo-dục thì trước hết phải biết cái mục-đích giáo-dục là gì đã. Cái mục-đích giáo-dục quyết không phải như người mình thường lầm tưởng là cái mục-đích để thi, thi đỗ, đỗ để làm ông nọ thầy kia, ăn lương nhiều, kiếm xu khỏe đâu. Cái mục-đích giáo-dục như các nhà giáo-dục Âu-Mỹ đã đặt tên, các quốc-dân văn-minh đã công-nhận là để đào luyện cái tư-cách làm người, làm người có đủ cái trí-thức tự-trị, cái năng-lực tự-hoạt, làm người trước hết có ích cho thân mình, cho nhà mình, cho nước mình, sau nữa có ích cho cả thế-giới loài người mình. Cái mục-đích giáo-dục là thế thì cái phương-châm giáo-dục để làm cho đạt tới cái mục-đích ấy phải thế nào? Làm người muốn tự-trị tự-hoạt được ở cái xã-hội mình, thời-đại mình, lại muốn có ích cho thân mình, cho nhà mình, cho nước mình, cho thế-giới loài người mình thì cái phương-pháp để mà đào luyện nên những người như thế tất phải sao cho thích-hợp với cái địa-vị, cái hoàn-cảnh của con người ta, nghĩa là phải chiếu theo từng một xã-hội một, từng một thời-đại một mà dự bị cho người-ta có đủ cái trí-thức, cái năng-lực có thể ứng phó với cái xã-hội, cái thời-đại người ta sinh hoạt sau này, như thế nào thì có thể tự-trị tự-hoạt được ở trong cái xã-hội, cái thời-đại ấy, như thế nào thì có thể có ích cho thân người ta, cho nhà người ta, cho nước người ta, cho thế-giới loài người, người ta thường cứ mỗi xã-hội, mỗi thời-đại có mỗi khác nhau, ở xã-hội này, thời đại này thì như thế là có ích mà ở xã-hội kia thời đại kia thì như thế lại là vô ích cũng có. Ấy cái phương châm giáo-dục dùng để mà đạt tới cái mục-đích giáo-dục phải tùy từng xã-hội, từng thời-đại mà không thể thi-hành giống nhau được như thế. Trong một bài sau sẽ xin xét rõ cái xã-hội ta, cái thời-đại ta là cái xã-hội thế nào, cái thời đại thế nào? Làm người ở trong một cái xã-hội, một cái thời-đại như thế phải cần có những tư-cách gì? Rồi mới có thể bàn được tới cái phương-châm giáo-dục ở nước ta bây giờ vậy.

T.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 24 Juin 1924

Quan Herriot với quan Toàn-quyền Merlin

Các báo đăng bức điện-tín của quan Herriot ở Londres gửi mừng quan Merlin thoát khỏi việc mưu hại ở Canton và tỏ ý tiếc rằng nhiều người bị hại việc ấy.

Việc nhà thực-nghiệp ngân-hàng

Tòa thượng-thẩm không ưng lời luật-sư bên nguyên xin đặt một cuộc giám-định nữa và định đến ngày 30 juin này thì hai bên nguyên bị lại cãi.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 25 Juin 1924.

Nước Anh đối với cái vấn-đề bồi-thường

Tại hạ nghị-viện, ông Baldwin và ông Lloyd Georges có hỏi ông Macdonald về cuộc hội-nghị với ông Herriot, thì ông Macdonald có nói rằng trong cuộc hội-nghị ấy bàn về việc thi-hành cái chương-trình của hội đồng giám-định ủy-viên và những việc mà hai nước Anh Pháp phải đồng lao cộng tác với nhau để bồi đắp cho cuộc hòa-bình của Âu-châu. Nay mai sẽ gửi thư báo cho chánh-phủ Hoa-kỳ biết.

Đồng-minh hiệt quốc phải bàn định cho hợp ý nhau, rồi mới mời nước Đức đến hội-nghị. Trong kỳ hội-nghị nay mai xét về việc thi-hành cái chương-trình của hội-đồng giám-định ủy viên. Khi nào cái chương-trình ấy sẽ thi-hành, thì ta sẽ xét đến các vấn-đề khác, nhất là các trái-khoản của Đồng-minh.

Nước Bỉ đối với vấn-đề bồi-thường

Các báo đăng tin rằng cái vấn-đề bồi-thường không có điều gì là khẩn, song về cái vấn-đề bình-yên, thì người Bỉ nhất định không đổi ý. Người Bỉ yêu-cầu được các khoản bồi-thường chắc chắn, thì mới ưng rút quân ở hai sông Rhur về.

Việc chánh-trị nước Ý

Quan Mussolini diễn thuyết ở Nguyên lão nghị viện có nói nước Ý ngày nay nên giữ lấy cái mối đồng tâm thống thiết. Việc ám sát Matteoli ai nấy đều tức giận. Các tòa án sẽ hết sức tra xét. Chánh phủ rất quyết lòng giữ quyền chính. Nếu nay đến cuộc bầu cử mới, tất gây nên rối loạn mất thôi.

Cavite, ngày 24 Juin 1924

Việc nước Trung-hoa

Tin Washington. — Có tin rằng Chánh-phủ Trung-hoa sẽ công nhận quyền kiểm duyệt các đường bưu xa ở Đông-bộ Trung-hoa.

Cuộc bay của Bỏ-đào-nha

Tin Lungkong. — Các phi-hành-gia rời đến nơi hôm qua. Ngày thứ hai sẽ đi tàu đến Macao. Khi đỗ xuống mặt bay bị hư-hỏng.

Thờ tiết ở Mỹ-châu

Tin Colombus. — Tại châu Ohio gió nông ta thường, 21 người chết. Nhiều người đau nặng

Mấy lời nhắn-nhủ cùng các bạn canh-nông

Từ nước lớn đến nước nhỏ, từ dân tộ văn-minh như người Âu Mỹ đến dân-tộc giã-man như người Úc, Phi, đâu đâu cũng vậy, không có dân-tộc nào nước nào ra ngoài vòng nghề nông mà sống được.

Pháp, Mỹ, Đức, Nhật là những nước công nghệ phồn thịnh, thương-trường mở mang mà họ vẫn coi nghề nông là căn-bản của nước nhà, nết sức lo chấn-hưng nông-nghiệp, khuyến-khích nông-phu, nào là trợ cấp cho những nông-gia mua được máy cày máy gặt, nào là khuyến nhủ nông-phu chớ nên bán đất bỏ nghề, nào lập phòng canh-nông, dượng nhà canon giống, buông chỉ nước ta nghề công còn chưa thạo, nghề thương cũng sanh, nhất nhất đều ba-rợi cả, dở dở ương ương mà lại dám coi thường cái nghề cha truyền con nối đã mấy ngàn năm hay sao? Đã không thể coi thường được, đã cho là một nghề rất quan-trọng trong nước thì phải làm tế nào, sửa đổi thế nào cho nghề ngày được thêm tinh, nước ngày được thêm giàu, nhà nhà được sung túc, anh em được ấm no, tranh khỏi được cái nạn đói kém thường năm đã từng thấy.

Cải-lương nông-nghiệp cũng như cải-lương tư-tưởng, không thể bắt chước ngay được cả mọi phương-pháp của người Âu tây, nghĩa là ta phải biết nên châm chước thế nào cho hợp với trình độ của nước nhà, hợp với tỉ-lệ người, hợp với khí-hậu, có thể thực hành được mà không đến nỗi thiệt thòi, có thể sinh lợi được mà không lo phần hư hại. Không thực-hành được cả mọi phương-pháp của người Âu-tây vì có nhiều lẽ: một là vì nước mình là một nước tiểu điền-chủ, nghĩa là người có từ gấm ba mẫu đến gấm vài mươi mẫu trở lên trăm mẫu thì không có bao nhiêu mà cái hạng nông gia có một đôi nghìn mẫu trở lên lại càng hiếm lắm; lẽ tư-bản của hạng thường thường có vài ba trăm bạc để kể, năm bảy nghìn bạc đã giàu; tư-bản không bao nhiêu, đất ruộng lại tốt thì lấy đâu mà mua tậu nông máy móc ở ngoài. Hai là vì khí hậu ở nước mình một khác, ở Âu Mỹ một khác, mùa mỡ đất cát cũng không như nhau. Ba là vì phân bón bằng hóa-chất rất đắt, ta dùng không có lợi.

Thế thì làm sao bây lại như cũ?

Xin thưa: không như cũ mà cũng không dám qua mới, bày những bánh vẽ để cho người ta chết trên đó, không dám nói đến những máy móc tối tân mà giết chạy phành-phịch trên đất. Âu Mỹ, nói những điều không thể thực-hành được, không hợp với cái trình-độ của nước ta, chỉ xin kể một đôi cái phương-pháp thông thường mà nhà nông ta ai cũng thực-hành được ngay, chỉ cần phương-pháp ấy cũng không lấy làm khó, nhưng thiết tưởng nhắc lại cũng không lấy chi làm nhàm, vậy xin viết sơ lược ra đây để các nông-gia ta đồng lãm.

Phải biết phương-pháp trồng trỉa

A) Chọn đất. — Chọn đất cho hợp với giống cây ta sẽ trồng, chớ nên ham đâu trồng đấy. Thí dụ trồng mía phải lựa đất ẩm ướt gần bờ sông, lúa chiêm ở đất ít màu, lúa tẻ ở đất nhẹ nhẹ màu, trồng dâu trên đất cát pha, trồng dừa gần bên bể bể v. v...

B) Pha đất. — Đất có nơi tốt nơi xấu không giống nhau, hoặc nhiều đất sét, hoặc nhiều đất cát, ta phải chăm chước thêm bớt hai thứ lẫn cho vừa phải và thêm vào ít nhiều phân tro.

C) Cày bừa. — Đất ít cày bừa để lâu ai chẳng, không-khí không qua được lớp đất sâu, vậy ta phải cày sâu, cuốc bẫm, bừa nhỏ, cỏ lá lật lớp đất trên xuống dưới, lớp dưới lên trên cho đều nhau và để không-khí lọt qua các lớp đất, ánh sáng không phơi cây rọi bừa ngay, phải để phơi ít lâu cho đất hấp thụ ít nhiều những chất nuôi cây lộn trong không-khí.

D) Nhổ cỏ xới đất. — Khi đã trồng cây rồi phải nên nhổ cỏ và săn sóc bón xới luôn.

E) Vun quén. — Cây cần phải vun quén mới khỏi xiêu gẫy và gốc cây mới được mát mẻ luôn, nhưng trong khi vun quén cho cây phải chú ý, không nên vun như thế chóp núi, v. vun như thế thì nước mưa hoặc nước tưới chảy tuột không thấm đến gốc cây.

G) Phải thay đổi thứ cây. — Các thứ cây như môn, khoai, bắp, đậu, sắn, lạc v. v. không thể năm nào cũng trồng như nhau được, nghĩa là cách một hai năm phải thay đổi thứ trồ g, thí-dụ năm nay trồng bắp, sang năm trồng đậu hoặc trồng sắn, năm thứ ba lại trồng bắp. Làm như thế thì chất đất năm nào cũng đủ màu mỡ để nuôi cây.

H) Chọn hạt giống. — Chọn hạt cho thật kỹ và khi trồng cũng phải lựa những cây gầy ốm bỏ ra

Phải biết cách trừ sâu bọ

Cái nạn sâu bọ không nước nào tránh khỏi, nói đến lại châu-chấu, giặc cào-cào, giặc sâu keo, lụt hoặc hạn đâm. Đó là cái nạn trước mắt, lũ việc hằng ngày, chúng ta có thể trông thấy mà kiếm phương tiễu trừ được, còn như những lũ giặc ban đêm ăn ngầm ăn ngấm, phá hại cây cối mà con mắt ta không trông thấy lấy khắp được thì nguy biết những nào! Lũ giặc ấy là những mầy ngàn triệu con sâu chưa thành hình còn ở dưới hang sâu lỗ thẳm hoặc trong thân cây, hoặc trên lá cỏ cả ngày mọi khoét như nghiến, phá hại biết bao nhiêu lúa, bắp, đậu, mè, chuối, dưa, cam chanh. Kẻ bàng cũng nghìn bạc vạn đỗ vào cái miệng nho nhỏ của chúng nó mà ta nhiều khi xem thường chẳng kể vào đâu.

Ôi! cái miệng nhỏ teo mà cái hại tày đình, nhà nông ta trông không rõ đã đành, cho đến nhà nông Âu Mỹ cũng khó lòng mà đánh nổi lũ giặc này, trừ ra có loài chim thì mới phá hại chúng nó thôi. Coi thế thì loài chim có ích cho ta là dường nào! tới sớm đến tối, thay phiên nhau em mồi đi, con gõ cây, mỗi ngày giết cho ta hàng triệu con bọ rầy, hàng muôn con mọt gỗ, gỗ có trăm ngàn bọc lúa rửa mà nhà nông ta phần nhiều không sinh lợi tới thấy mất năm ba chục lúa, một hai trái bắp đã sinh lòng ác cảm, xem ra chẳng như thứ cứu thù, biết lợi trước nhất mà không nghĩ đến hại sau lưng, nào đặt bẫy, nào gắm nhựa, phá ổ ăn trứng một cách rất tàn-nhẫn. Lời thì mỉ trẻ con nhất là quở-trò cả lớp đồng ấu hoặc kiếm bị đến bỏ nọ, bắn con kia, bắt con nọ lột con nọ, không biết lợi hại là gì.

Mong mỏi rằng trên chánh-phủ hạ lệnh cấm không được bắt những chim chóc ở ngoài đồng và hạn chế thứ nào đáng ăn, thứ nào đáng đỗ, dưới các thầy giáo và các học-sinh nhất là nhà nông ta nên tổ chức những hội bảo-trợ tinh mệnh cho những loài chim có ích cho nhà nông thì mới mong trừ được cái nạn sâu bọ vậy.

Bài-song-Hương

Việc mưu hại quan Toàn-quyền Merlin tại Quảng-đông

Các điện-tín gửi đến

Điện-tín của quan Giám-quốc Đại-pháp

Quan Toàn quyền vừa tiếp được bức điện-tín sau này của quan Thượng-thư bộ Thuộc-địa gửi sang:

« *Quan Giám quốc ủy ban chức chuyển sang quan lớn những lời phân trần của ngài với các nhà bị nạn về việc mưu hại quan lớn vừa rồi. Quan Giám-quốc rất lấy làm vui mừng về tin quan lớn thoát khỏi cái nạn ấy và nhờ quan lớn chuyển báo cho các nhà bị thương những lời của quan Giám quốc chúc mọng cho ai nấy chóng được bình phục.* Daladier »

Điện-tín của quan Thủ tướng

Quan Toàn-quyền lại vừa tiếp được bức điện-tín sau này của quan Thủ-tướng gửi sang.

« *Tôi nhờ ngài tỏ cùng các người đồng bang ta bị thương trong việc mưu hại vừa rồi, cái tinh thần cảm của Dân-quốc chính-phủ Tôi lấy làm tiếc rằng nhiều người bị hại về việc tội-ác ấy, song tôi mừng rằng ngài được bình an đó sự. Thân ái.* Herriot »

Bệnh-tình các nhà bị thương

Quan Chánh cai trị Damiens, phó Đồ lý văn-phòng của quan Toàn-quyền hiện ở Hương-cảng, hôm nay có điện về rằng ngày hôm qua ngài có đi thăm các nhà bị thương ở Quảng-đông. Quan Damiens lại có nói bệnh tình bác-sĩ Casanjance đã khá, và các dấu thương của đại-úy Bernard đã bớt nhiều. Đại-úy Bernard cũng sẽ xuống tàu cùng với thiếu-tá Jeanbreau để về Haiphong. Có lẽ đi tàu Hanoi.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Ai trúng số công-thái?

Các số trúng trong các cuộc mở số công-thái Đông-pháp từ kỳ đầu đến giờ, vẫn còn nhiều số chưa đến lĩnh tiền về, Những số trúng giải 500 $ còn chưa lĩnh cũng nhiều mà những số trúng giải 100 $ thì lại càng còn nhiều lắm. Ở ẩu ấy thật ai cũng phải lấy làm lạ. Không biết những người trúng số không rõ rằng mình có số được trúng mà không đến lĩnh hay ngờ rằng cái số trúng của mình đã lâu ngày chưa lĩnh mà ngại là quá hạn không được lĩnh nữa chăng?

Vậy nay bản báo tóm xét lại từ kỳ mở số lần đầu đến giờ, xem những số nào còn sót chưa có người lại lĩnh, đều đăng dần lên báo bắt đầu từ số báo ngày 26 Juin này trở đi, để hễ con ta kẻ gần người xa, ai có mua vé công-thái thì nên thử soát kỹ lại các vé của mình xem; nếu có số trúng thì cứ đem ra kho bạc mà lĩnh tiền về, không việc gì mà ngại rằng quá hạn.

Lần số thứ nhất (1er juin 1922)

Những số được hoàn lại 100 p. 00

4.212	25.229	86.382	98.590
11.204	30.918	89.018	98.695
14.592	30.941	90.353	100.434
16.297	64.847	92.347	118.291
18.591	72.308	98.559	122.608
24.495	75.457		

Lần số thứ hai (1er septembre 1922)

Những số được hoàn lại 500 p. 00

6.497 73.729

Những số được hoàn lại 100 p. 00

1.609	39.638	97.705	101.986
2.188	42.088	97.736	102.368
8.470	43.819	98.498	102.374
11.878	62.410	98.515	105.896
12.895	64.283	98.962	110.599
16.162	76.976	99.666	115.601
19.354	78.298	101.785	115.676
20.368	88.094	101.798	118.304
21.489	94.075	101.808	120.195
30.148	97.586	101.970	123.327
31.120	97.683		

Lần số số thứ ba (1er décembre 1922)

Những số được hoàn lại 100 p. 00

100	19.914	56.521	95.970
806	20.616	64.779	98.356
850	22.985	64.788	98.547
1.065	23.570	65.828	99.374
1.079	23.902	67.319	100.830
4.029	24.001	69.497	100.838
4.450	27.974	71.034	100.857
4.570	28.173	73.058	106.572
6.428	36.688	75.216	107.007
6.510	36.791	75.289	108.892
8.265	37.246	78.464	112.438
9.510	37.663	78.903	115.048
11.509	37.950	78.907	117.643
11.690	39.237	78.907	117.661
11.973	40.897	83.940	119.180
12.614	40.939	91.288	119.347
13.457	41.942	91.866	119.842
13.948	42.082	92.527	122.832
18.501	53.243	92.670	122.902
19.767			

Lần số số thứ tư (1er mars 1923)

Những số được hoàn lại 500 p. 00

36.549 120.211

Những số được hoàn lại 100 p. 00

946	32.462	63.240	92.299
4.404	35.980	63.510	93.803
6.416	36.087	63.515	94.898
9.052	37.037	63.945	95.978
11.755	40.508	64.716	97.051
13.971	40.798	67.134	98.366
14.529	41.894	67.748	98.651
15.341	41.915	68.201	99.135
16.447	42.148	68.217	100.842
16.466	42.544	75.612	101.009
18.584	43.820	76.321	101.569
19.147	44.412	78.337	107.992
19.396	45.549	78.770	115.263
24.901	45.564	85.095	118.301
30.948	50.866	90.346	119.709
31.239	53.897	91.170	120.123
32.350	58.116	92.037	122.470

Lần số số thứ năm (1er juin 1923)

Những số được hoàn lại 500 p. 00

65.065 77.845

Những số được hoàn lại 100 p. 00

710	38.792	65.371	95.590
3.436	39.609	65.377	95.892
4.237	42.107	67.396	96.317
8.135	50.489	70.099	97.103
9.099	50.489	73.732	97.709
10.539	50.866	74.205	97.858
16.651	50.933	75.182	98.604
18.503	50.940	77.727	99.366
20.116	51.424	78.365	99.413
20.893	51.925	78.875	100.718
21.627	52.298	78.954	101.065
23.794	53.108	83.268	101.841
27.399	53.310	83.564	101.914
27.465	53.909	83.994	102.060
28.184	54.186	84.547	102.187
28.188	54.346	85.091	102.330
28.320	54.397	85.120	106.669
31.094	54.548	87.022	114.302
31.141	54.562	87.107	114.355
31.144	55.643	88.049	115.139
31.765	56.646	89.514	117.372
35.382	56.964	90.418	117.645
36.099	58.157	91.280	117.700
36.160	63.393	93.009	118.283
36.942	64.542	94.231	122.308
38.488			

(*Còn nữa*)

Các cuộc phát-phần-thưởng

Trường Kiên-an

Hồi 8 giờ rưỡi hôm chủ nhật 15 Juin, tại vọng-cung đã làm lễ phát phần thưởng cho các nam, nữ học-sinh trường Pháp-Việt kiêm-bị tỉnh lỵ. Trước khi phát phần thưởng cho các học-sinh, thì ông đốc Boán-Thông có nói mấy lời cảm ơn quan phó-sứ thay mặt quan chánh-sứ ra làm chủ tọa và các nhà hảo-tâm đã quá bộ tới dự lễ. Quan phó-sứ có đáp lại mấy lời, ngài nói dứt lời, thì bắt đầu phát phần-thưởng. Phần thưởng năm nay có đ ều to hơn mọi năm, ấy cũng là nhờ ơn quan chánh-sứ chăm nom sự học cho lũ trẻ, hết lòng quyên tiền quyên sá h cho và cũng nhờ có ông Thông chăm chỉ và cổ động nên năm nay mới được to như vậy. — Mong rằng sang năm lại có cuộc phát phần thưởng long trọng hơn để cho lũ trẻ nào nức mà đua chen trên con đ ờng tấn học thì sự học ở tỉnh ta thật đáng mừng vậy!

V. L. lai cảo.

Trường Thuận-châu

Hôm 16 Juin hồi 4 giờ chiều, ở trường Thuận châu có làm lễ phát phần thưởng cho học-trò; quan châu sở tại làm chủ tọa. Đến dự lễ có quan nguyên tri-châu Hạ lang (Cao-bằng) Bạc-cẩm-Yên, ông nghị-viên Hầu-kỳ Bạc-cẩm-Hiếng, ông chân-tứ châu Thuận Bạc cẩm chính, các phìa (chánh tổng), các tạo (lý-trưởng), các quản bản (phó lý).

Đúng 4 giờ chiều, đội 3 phát nhời và một tràng pháo, đoạn ông chưởng giáo Vũ văn-Nhượng đọc một bài diễn văn rất dài kể cái tình hình sự học và khuyến khích học-trò.

Khi đọc dứt bài diễn-văn, cử tọa vỗ tay hồi lâu rồi xướng danh sách học-trò được thưởng; đoạn lại đốt pháo vang lừng, rồi ông chưởng giáo lại cho học-trò hát một bài quốc-ca tiếng Pháp, một bài tiếng Việt — Lại hát 5 bài tiếng Pháp nữa

Trẻ con Thái mà hát được tiếng Pháp và tiếng Việt, học được họp cung thì ai cũng phải ngợi khen cái công phu của ông giáo Nhượng đã chịu khó rèn tập cho chúng lắm vậy.

Lò văn-Sỹ lai cảo.

Trường Qui-nhơn

Ngày 14 Juin nầy là ngày cuối năm học, các sĩ tử viện hương từ gã hàn bè, mà rề nhà t ấm cha mẹ bà con, cùng tình dưỡng t nh tuần sực lực, hầu hết ba tháng nghỉ hè trở về trường học ba th tấn phát hơn.

Vậy cứ lệ thường năm nhà-nước có chuẩn cho phần thưởng, để khuyến khích học-trò, nên trước khi g ải tán thì phát phần thưởng ngay.

Tại trường Pháp-Việt Qui-nhơn đã phát tại chiều 14 Juin; lúc hành lễ có quan chánh công-sứ chủ tọa.

Trước khi phát phần thưởng thì quan công sứ có đọc một bài pháp-văn, đại ý chúc mừng cho các học-sinh được thưởng, cùng khuyến các học-trò sức kém gắng công thăm. Sau hễ ngại cũng chúc cho học-trò về ng i bình an.

Khi quan công sứ đọc xong, quan đốc-học là M. Riviere cũng nói lời thân ái tỏ tình sự đ ệ quyến luyến nhau mấy năm trời, nay ngài sắp về qui-quốc mà ngỏ ít lâu ; ngài cũng chúc cho sự học hành một ngày một tấn phát ; sau thì ngài có mấy lời nhắn nhủ cùng các học-sinh lúc về nghỉ cũng phụ mẫu ngài có lời kính thăm tất cả.

Sau hết có mấy lời từ biệt, cùng ước ao ngày sau thấy trò lại gặp nhau sum họp.

Có lẽ đến cuối mùa nghỉ hè này thì ngài của qui quyến sẽ về Pháp

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 30 độ
15 giờ 33 độ

Lịch ngày mai

Thương-tuần

Thứ sáu 27 Juin 1924

Âm-lịch

26 tháng năm, năm Giáp-tí
Ngày Đinh sửu
Hành Thổ y Sao Lâu Trực Nguy
KY. Quan kỵ
NGHI Tế-tự. Kỵ-phúc. Tu-tạo. Động thổ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	9 $	15
— nhì —	8	55
— ba. —	7	75
Thóc —	5	40
Hấp ngô. —	5	00

Giá bạc. Kể từ ngày 26 Juin 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 9 f 65.

Tin tàu.— Tau *Caravellas* chở thư sang Pháp (đường An) khởi hành ở Haiphong đi Tourane, Qui-nhơn, Banghoi Saigon ngày thứ bảy 28 juin.

Thư tin ở Hanoi ngày 27 juin, chuyến xe lửa số 7 hồi 20 giờ 07 sẽ đem xuống Haiphong.

Tàu *Hanoi* khởi-hành ở Haip ong đi Hongkong qua Packoi và Kuang tchéouwan ngày chủ nhật 29 juin hồi 15 giờ.

Thư tin ở Hanoi chở xuống Haiphong ngày 29 juin chuyến xe lửa 6 giờ 20.

Quan Toàn-quyền đã về tới Hà-nội. — Như lời bản báo đã nói trước, quan Toàn quyền và Merlin phu-nhân, qui công-tử cùng quan cai-trị Châtel đã đi tàu *Chantilly* về tới bến Hải phòng hồi 3 giờ chiều hôm qua, có quan phó Toàn-quyền Robin, quan Thống-sứ Monguillot, quan Thống-sứ Blanchard de la Brosse, quan Công-chính Tổng-trưởng Pouyane, quan Đốc-lý Thông-trưởng Laville ở Hanoi xuống đón ngài tại bến Hải-phòng Krau he mer, các ông hội-đồng ủy-viên t ành-phố, ông hội-viên phòng t ương-mại và các viên c ức Tây Nam trong Chính-giới, Thương-giới ở Hải-phòng ra đón quan Toàn-quyền đông lắm.

Hồi 16 giờ, quan Toàn quyền lại cùng với các quan tùy tùng lên ô-tô về tới Hà nội lúc 18 giờ ; khi đi qua lần đường có các quan chức Tây Nam, các nhà thương mại hội họp tại đình quan sứ để đón chào quan Toàn quyền, thì ngài có dừng lại một lúc để tiếp-kiến các quan.

Quan Toàn-quyền Merlin với các đại-biểu các báo-quán. — Sáng hôm nay hồi 11 giờ rưỡi, quan Toàn quyền Merlin có tiếp các đại-biểu các báo quán ta là ông Bồ-Thận chủ nhiệm báo *Khai-hóa*, Phạm-Quỳnh, chủ nhiệm báo *Nam-phong*, Lê-văn-Phúc, chủ nhiệm báo *Văn-nông*, Mai-du-Lân, chủ n ệm báo *Thực-nghiệp*, Ng-duy-Nhu quản-lý báo *Hữu thanh*, Ng bá-Chiêm quản lý báo *Trung-hòa*, và Ng-văn-Luận, bản-báo quản-lý.

Ông Bồ-Thận là nhà làm báo cao niên hơn cả, có thay lời các bạn đồng nghiệp mừng quan Toàn-quyền thoát khỏi việc mưu hại giữ mạn ở Quảng-đông mới rồi, là một việc ai nấy được tin đều lấy làm tốc giận vô cùng, và tỏ tình trung thành kính mến của đồ sự nhân đối với ngài, là một vị đại-biểu của nước Đại-pháp ở xứ Đông-dương nầy.

Quan Toàn-quyền tỏ lời cảm ơn, ngài có nói : Cái việc mưu hại mới rồi thực là gian man mà vô nghĩa lý. Bản tâm kẻ làm tội ác ấy là định hại ngài là người đại-biểu nước Pháp, mà chính ngài không việc gì, mấy người vô can lại bị tai bay vạ gió vào đấy. Ngài mới tiếp được tin nói đã rõ được các kẻ làm việc mưu hại ấy, mà lại có tin rằng người ấy là một người Nam. Quan Toàn-quyền rất mong rằng cái kẻ làm tội ác ấy không p ải là một người Nam, và ở một nơi rồi loạn bởi hồi nhỏ ở Quảng-đông mà cũng không được thế nào mà lường được ;

Song dù kẻ làm tội ác ấy có phải là một người Nam nữa, thì ngài cũng không vì một kẻ điên-cuồng mà bỏ lẫm lòng trang-thành của bao nhiêu người đồng bang khác được, vì quan Toàn-quyền sang trọng-nhậm xứ này đã một năm giời nay, ngài xem xét nhân dân xứ này, đã rõ rằng người Nam thực có n iều nết tốt, mà một lòng trung-thành với chánh-phủ bảo-hộ ; nên ngài vẫn sẵn lòng yêu mến nhân dân bản xứ, và ngài sẵn lòng làm những điều ích lợi cho người Nam ; mà sau này ngài có không cầm quyền-chính ở xứ này nữa, ngài cũng vui lòng bênh vực cho người Nam. Mới đây ngài đi du-lịch khắp cõi Viễn-đông, ngài lại tỏ rằng xứ Đông-dương nhờ có nước Pháp bảo-hộ cho, cũng đã chiếm được một cái địa-vị khá quan-trọng ở cõi Viễn-đông này vậy. Về ngài đ. đến đâu có người Nam ở, thì cũng thấy người ta khen ngợi người Nam. Người Nam đã sẵn có những tính hay nết tốt như thế, thì làm chi chẳng chóng bước lên đường tiến bộ mà sẽ chiếm được một cái địa-vị quan-trọng ở cõi Viễn-đông.

Quan Toàn-quyền nói ngót nửa giờ đồng-hồ, lời lẽ rất ôn-hòa, mãi đến hồi 12 giờ, các đại-biểu các báo quán mới từ-biệt ngài ra về.

Quan Khâm-sứ Trung-kỳ ra Hanoi. — Đến ngày 3 juillet này, thì quan Khâm-sứ Le Fol xứ rung-kỳ sẽ ra tới Hanoi, ngài sẽ lưu trú tại phủ Toàn-quyền.

Chừng ngày 5 juillet quan Khâm-sứ Le Fol sẽ lại trở về để đưa Merlin phu-nhân vào nghỉ mát ít lâu tại Đa-lạt.

Quan chánh sở Kinh-tế Lochard đã trở về. Quan Lochard chánh sở Kinh tế Đông-pháp đ thanh-tra trong Nam-kỳ thì chiều hôm nay thứ năm đã do đường bộ trở về tới Hà-nội.

Ông Hội-trưởng phòng Thương-mại Hà-nội đã về. M. Grawitz, hội-trưởng phòng thương-mại Hà-nội đi công-cán sang Nhật đã cùng đi chiếc tàu *Chantilly* với quan Toàn-quyền về tới nơi hôm qua.

PHÒNG-THẤM-BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương thuyền đã qua đời Bắc đầu bội tinh.
Nguyên chưởng lý ngoại giao tại Bộ việc Louis Fen, Rabat, Casablanca Port-Said Alexandrie Beyrouth
Ngoài ra, bệnh ngoài, chữa mắt và các thứ bệnh trong mình
Giờ chầu: Buổi sáng từ 9 giờ đến 11 giờ
Buổi chiều từ 3 giờ đến 5 giờ
KHÁM BỆNH: Giá 5 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM CHỨNG: Giá 15 đồng
Phòng khám bệnh tại ĐƯỜNG HÀNG GÀ, SỐ 48
Giây nói số 208
1918.

Phi-tướng xứ Argentine qua Hà nội. Nay mai có ba p i-hành-g xứ Argentine là MM. Pedro Zamri, Nelson Page và Carlos Antonio Beltrame lập cuộc bay quanh thế-giới sẽ có ghé đỗ tại Huế và Hà-nội.

Hiện nay các nơi đó máy bay ở Huế và Hanoi đã sắp sửa sẵn đ nghênh, tiếp các phi hành gia ấy.

Lớp Tu-nghiệp. Ý lợi số báo hôm qua đã nói, trong dịp nghỉ hè nầy, tại các trường lý-sự sau đây sẽ có mở ra các lớp tu-ng iệp mục-đích để rèn luyện cho các sĩ-tử có chức nam nữ tại các trường Sư-học trong xứ Bắc kỳ được sành thạo thêm cái công việc trong nghề nghiệp của mình. Cái thời-hạn họ: ở các lớp ấ định như sau nay :

Hải dương từ 30 juin đến 9 août 1924
Hải-phòng từ 30 juin đến 17 août 1924
Hà-nội từ 23 juin đến 2 août 1924
Nam-định từ 23 juin đến 2 août 1924
Ninh bình từ 30 juin đến 9 août 1924
Phú yên từ 30 juin đến 13 août 1924
Sơn-tây từ 30 juin đến 9 août 1924
Thái bình từ 30 juin đến 9 août 1924

Cái thời-hạn ấy, có thể gia thêm nữa là tùy quyền quan Đốc các trường đó hương-thuyết với quan Giám đốc Sở-đ ng học-chính, đ nh liệu cho, nhưng không bao giờ quá tám tuần lễ.

Các lớp tu-nghiệp ấy ở nơi nào thì thuộc quyền quan Đốc-học nơi ấy tuân như lệnh quan Giám-đốc Sở-đồng học chính mà sắp đặt trông coi.

Các giáo-chức có lên sau đây được cử vào việc dạy các lớp tu-nghiệp sau nầy :

Hải dương

MM. Hoàng-đ. Nhậm giáo-học hạng tư, tám.
Ng-văn-Tuyên, —
Ha-ngọc Quý, trợ giáo thực-thụ hạng sáu.

Hải phòng

MM. Ng-thế-Mộc, giáo học hạng năm.
Ng-xuân-Sơn, — tám.
Ng-đức-Huân, giáo-học tập sự
Đàm v-Toại, trợ-giáo thực thụ hạng bảy.

Hà-nội

Trường ở phố Đồ hữu-Vị :

MM. Đỗ đình-Nghiêm, giáo học thượng hạng hạng nhì.
Ng-ngọc-Quán, giáo học thượng hạng năm.
Ng-văn-Phẩm, giáo học thượng hạng ngoại tứ.
Ng-bảo-Ngọi, giáo-học thượng hạng hạng năm.
Cao-v-Khang, giáo-học thượng hạng ngoại năm.
Roãn-hữu-Tâm, trợ-giáo thực thụ hạng tám.

Trường ở phố hàng Kèn :

MM. Ng-đăng-Thiện, giáo học hạng năm
Vũ-duy-Hoán, — tám
Hoàng-đạo-Thuỵ, —
Ng-v-Do, —

Nam định

MM. Trần-v-Đệ, giáo-học hạng ba.
Đào-đức-Tâm, — tư.
Đào-v-Minh, — năm.
Trần-huy-Cơ, — tám.
Ngô-v-Sỹ, trợ-giáo thực thụ hạng bảy.
An-viết-Kính, trợ-giáo tập sự.

Ninh-bình

MM. Tô-v-Thiện, giáo-học hạng tư.
Vũ quang Thắ, — năm.

Phúc-yên

MM. Ng đức-Hy, giáo-học hạng ba.
Ng-v-Chức, — tư.
Phạm-v-Đức —

Sơn-tây

MM. Đào-văn Bút, giáo-học hạng sáu.
Đặng-ngọc-Hồ, — bảy.
Ng văn-Đức, — tám.
Vũ-trọng-Huân, trợ-giáo thực thụ hạng bảy.

Thái-bình

MM. Tô-hữu-Trác, giáo-học hạng nhì.
Trần-ngọc-Chúc, — năm.
Đỗ-v-Thảo tức Luận, trợ-giáo thực thụ hạng bảy.
Trần-xuân-Nhượng, trợ-giáo thực thụ sung tam.

NƯỚC CHANH
HIỆU
T B
126, Route de Sinh-từ
(Rue Sôtu)
Chế bằng nước cất thật là thanh-khiết chơi quả bữa, mát lắm.

Các ngài nào sành uống nước chanh, thì nay không cần phải mua nước chanh đóng-hộp nữa. Cứ hiệu nầy mà uống, ngon hơn mọi thứ nước chanh khác.

Bản-hiệu có bán cả nước hoa Soda và nước cất (*Eau distillée*) để dùng pha thuốc thật là tinh-khiết.

Hội tập-bắn. — Hội Tập-bắn (*Amicale du Personnel indigène de l'Enseignement au onkin*) đã họp đại hội-đồng ngày 22 juin vừa rồi để bàn lại hội-đồng trị-sự của hội năm nay, các ông có lên sau đây được trúng cử như sau nầy :

M. Phạm-v-Vệ, chánh hội-trưởng ;
MM. Nguyễn-quang-Oánh, Đỗ-đình-Nghiêm, phó hội-trưởng ;
Lê-quang-Hồng, chánh thư-ký ;
Phạm-duy-An, phó thư-ký ;
Lê-văn-Tân, chánh thủ quỹ ;
Trần-lê-Nhân, phó thủ-quỹ ;
Nguyễn văn-Hiếu, Ng-đình-Quế, Roãn-hữu-Tam, hội-viên ;

Cuộc đánh số giúp các trẻ con Tây-lai vô thừa nhận. — Hội bảo-trợ các trẻ con Tây-lai vô thừa nhận được phép quan Thống sứ đặc cách cho mở một cuộc đánh số để lấy tiền giúp vào công cuộc của hội.

Số vé để bán nhiều nhất được là sáu vạn cái (60.000), mỗi vé giá 0 $ 50.

Các vé lấy chỉ được phép bán nội trong địa hạt Bắc-kỳ mà thôi.

Số vé trúng giải định là 71 số như sau nầy :

1 số lớn nhất là 3.000 $		3.000 $
1 số	1.500	1.500
1 số	1.000	1.000
3 số	500	1.500
5 số	100	500
20 số	50	1.000
4 số	25	1.000

Ngày mở số định là 28 Septembre 1924 do hội-đồng trị sự và có quan Đốc-lý Hà-nội trông coi. Cái ngày lấy nếu cần hoãn lại thì cũng có thể hoãn lại trong ít lâu.

Khi mở số, những vé nào được trúng thì sẽ đăng vào các báo và yết thị cho công chúng biết. Ai trúng số sẽ cứ đem vé lới nhà Ngân-hàng Đông-pháp mà lĩnh tiền về. Hạn trong mười năm kể từ ngày mở số trở đi, hễ ai trúng số mà không đến lĩnh, thì số tiền ấy sẽ cùng cả vào hội bảo-trợ các trẻ con Tây lai vô thừa nhận.

Cái số tiền chi phí về việc mở cuộc đánh số nầy không được quá 10 %, cái số tiền công cộng các vé bán ra.

Cuộc đánh số giúp hội Tương-tế Nam-kỳ — Hội Tương-tế trong Nam-kỳ cũng vừa mới được phép quan Thống-đốc cho mở một cuộc đánh số để lấy tiền giúp Hội.

Số vé được phép bán định là 80.000 cái. Số vé được trúng giải định là 300 cái. Số tiền giải tất cả định là 35.000 p

BẢN HẠ GIÁ

Giá bán lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARFAITES » mỗi gói.	0p.08
Thuốc STIC « HAVANE » mỗi gói.	0. 10
Thuốc STIC « ANGLAISES » (Thanh-hương) bọc nào hộp bằn kim, mỗi hộp hai mươi điếu	0. 20

Ngạch Khán-hộ. M. Hoàng-v-Lương, khán-hộ thường hạng mất tại nhà thương Bảo-hộ được nghỉ dưỡng bệnh hai tháng, tháng đầu cả lương, tháng sau nửa lương

Thẻ thuốc thân của ai? Bản quán có tiếp được bức thư sau nầy :

Hồi 1 giờ rưỡi chiều hôm qua, tôi có bắt được một cái thẻ thuốc thân về năm một nghìn chín trăm hăm ba (1923) biên tên là Trần-ngọc Minh ở Hà-đông, vậy xin gởi lại quý-báo và xin quý-báo làm ơn đăng lên báo chương cho, họa may có tới tai người mất thẻ, trước là k ỏi lo cho người ấy, sau tôi cũng được vui lòng

Sau khi tôi bắt được cái vi về cái thẻ t uế thân rồi, tôi có đưa lên cho xe để giá, nhưng hiềm vì đến chỗ ngã ba thì không b ết xe của người ấy đi đàng nào, tôi có mở ra xem, nhưng chỉ có vi k' ông, chữ không có đồng tiền nào cả. Vậy xin quý-báo nói rõ cho, thì tôi cắm ơn quý-báo lắm.

Ng đức-Phát

Hội chợ Hanoi

Các gian hàng hàng bắt đầu **cho thuê** từ 1er Juillet 1924.

HỎI CÁC NHÀ LÀM BÁNH, nên mua Chlorure d'ammonium.
CÁC NHÀ THỢ GIẶT, nên mua Chlorure de chaux.
HIỆU CÓ BÁN TẠI :
NHÀ BA CHƯƠNG
(*Hiệu Buu-chí MONTES*)
HANOI

NHÀ CHỨP BÓNG PALACE

Chương-trình từ ngày thứ tư 25 đến ngày thứ bảy 28 Juin 1924

CÁC PHIM MỸ-THUẬT CỦA PHÁP
Chuyện LA BÊTE TRAQUÉE
Hài kịch cảm động, chia làm 6 phần
Trích trong quyển tiểu-thuyết Marielle Thibaut của Andrien Chabot
Do Michel Carré đặt cảnh
René le Somptier, bày cảnh.

Từ ngày chủ nhật 29 juin đến ngày thứ ba 1er Juillet 1924

Chuyện LES MYSTÈRES DE LA JUNGLE
Chuyện phiêu-lưu rất hay
Hồi thứ ba v. thứ tư

Muốn bán các đồ đạc: tủ sách, bàn ghế bày buồng ăn, buồng khách, tủ sắt « Verstaen » ván ván.

Hỏi tại số 34, đường Henri Rivière, Hanoi.

Mất trộm tại nhà cô đầu. — Lê-văn Đức thu ngân tại nhà chớp bóng Palace, nhà ở số 94 đường Bờ-sông có đơn thưa mất tại nhà cô đầu xóm dưới (đường Huế) một cái vi trong có đựng 104 $ và các giấy má khác, không biết ai lấy.

Giấy đau thế — Nguyễn-văn-Tam, 35 tuổi, làm công tại nhà in Kim-đức-Giang, nhà ở số 80 phố hàng Quạt, thấy có 20 tập giấy kẻ rồi là của đáng ngờ, nên đã bị bắt giam cứu.

Một món trộm. — rần-văn-Tu, 18 tuổi, làm ruộng, quán ở Ung-lợi (Hưng-yên) bị thưa ăn cắp một món tiền 35 p. 60 và các đồ nữ trang quần áo giá đáng 2 đồng của Chu-văn-Ký, là người coi giữ ngoài tòa án, nên đã bị bắt giam cứu.

(*Xem trang thứ ba, cột thứ hai*).

CÔNG-TY ĐIỆN KHÍ ĐÔNG-PHÁP

Cáo-bạch thứ nhất

Theo như nghị-định của quan Đốc-lý Hà-nội ngày 11 Abril 1924 về giá mua điện thắp đèn, về điện chạy quạt, ông Tổng quản-lý công-ty điện-khí Đông-pháp có lời thỉnh các nhà mua điện đến buồng giấy của Công-ty, phố Francis Garnier, để làm giấy mua điện cho hợp phép.

Ông Tổng-quản-lý
G. PELLETIER

Cáo-bạch thứ nhì

Công ty điện-khí Đông-pháp có lời để qui-khách biết rằng công-ty mua được đèn điện hợ giá, nên từ ngày 1er Juin đến ngày 31 Août đèn 32, nến 50 bougies định giá là 3 f. 50.

(*Còn nữa*)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

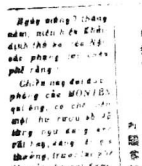
TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của **HOÀNG-THƯỢNG**

Theo bình tự nhiên ta ra đây, câu không như có mấy thứ thuốc về những bình la, làm tưởng có một thứ thuốc về người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem kỹ và so sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày xưa, thường nghe nói đến tên Khải-định, Bảo-đại, các Ngài phong cho phẩm hàm rằng:

Chữa nay đại-lý các phẩm các MONTÈS tại đây, có cho một thứ rượu bổ để dùng, gọi là rượu bổ-đào, thường trong thứ rượu này có pha thêm vào đó một thứ thuốc gì đó, phòng chế ông sẽ cho giá.

Khám tán

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có rượu bổ nào mà chế được! Giá bán rất rẻ 2$25 một chai lớn; tử hai chai giờ lên sẽ trừ hoa hồng, tùy theo nhiều ít.

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-lâm là mất thiện-hạ và trò chơi cho trẻ con, xé những truyện khó tin người có học-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất đã được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54 Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư bên này.

Thường xoi gương thấy cái chi

Các ông các bà có vừa lòng nước da của các ông các bà không? Có thấy chi mà phải sanh lo sanh lắng chăng? Nếu có vậy thì hãy rón dùng xà-bong hiệu Cadum mà rửa ráy thì nước da đặng tươi tốt hự nhiều. Xà-bong ấy có bọt nhiều làm cho đồ dó quê mỗi ngày đóng theo mấy chúng long đều trôi sạch cả thảy.

Savon Cadum

Tại rạp chớp bóng hàng Quạt

Tối thứ tư 25 và thứ năm 26 Juin 1924, hồi 8 giờ

Nghỉ chớp bóng

Có hát CẢI-LƯƠNG theo lối Nam-kỳ, đào, kép và đờn ở Nam kỳ mới ra hát đây hay. Có leo du, lộn vòng nhảo, đi giây thép và mua bóng rất ghê gớm.

Tối thứ tư diễn

PHẠM-CÔNG, CÚC-HOA

Tối thứ năm diễn

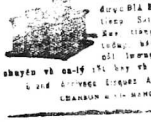
TRẦN-THẾ MỸ BẮT NHẦN THÊ

Xin mời các quí khách lên xem kẻo mất một cuộc vui lí lắm.

GIÁ CHỖ NGỒI:

1$00, 0$70, 0$50, 0$30

1851

Rất kén mới bắt được BÍA HAI ANNAM tiếng Saigon tiếng Xay, tiếng Bắc, bắt tiếng, nói chuyện, bắt được những gì thường nhất là chuyện về ca-kỹ rất hay và rất thú vị

CHANSON à Cie HANOI

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul Bert, Hanoi

Ông Montès thường hay đem cái lòng của ông cho các ông Thầy thuốc và các sinh-viên học mới ở các nước sang đường Paris đã mới năm sau. Ông Dimert từ trước có lấy việc chế thuốc và thuốc chế bào giờ cũng rất cẩn thận nhờ thế mà hiệu bào-chế ấy rất có tiếng.

Thuốc ở đây xa cũng rất chóng. Ai muốn hỏi gì, hoặc hỏi được gì cứng trả lời ngay.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Quan Toàn-quyền ở Hương-cảng đi về. — Quan Toàn-quyền Merlin, qui phu-nhân và công tử cùng với các quan hầu đi tàu « *Chantilly* » của hãng Messageries Maritimes đã về tới bến Haiphong hồi tám giờ rưỡi sáng hôm thứ ba.

Khi tàu áp mạn xong thì quan Đốc-lý Krauthemer, MM. Fiesch, Paquin, Godelu, Grofolet là hội-viên thành phố, quan chưởng-lý Mercier và các võ-quan cùng lãnh-sự Nhật-bản v. v. đều ra Lãnh xuống tận tàu đón quan Toàn-quyền.

Quan Toàn-quyền tiếp kiến các quan khách ở tại phòng cách dưới tàu một hồi lâu, đồng hồ trỏ mới lên xe ô-tô về Hanoi.

Quan Lãnh-sự Nhật-bản. — Cùng chuyến tàu *Chantilly* quan Toàn-quyền về hôm qua, M. Mori quan Lãnh-sự Nhật-bản ở Haiphong cũng đã sang tới nơi.

Lại trẻ con lạc. — Ba giờ rưỡi chiều ngày thứ ba đứa con gái con Mme Bu-thi-ơi, 27 tuổi, nhà số 12 đường Amiral Courbet, tên là Cui Hạ, lên ba tuổi, thơ thẩn chơi ở trước cửa mà rồi đi đâu không rõ, tìm mãi cũng không thấy nữa.

Lại đến 5 giờ chiều cùng hôm ấy đứa con gái tây tại con Mme Trần-thị-Lợi ở Hà lý cũng đi đâu không nào mất đứa bé này lên bảy, tóc đỏ, vận lối áo có cổ viền hàng vải trắng, mặc bi tất và giầy đen, đội mũ trắng.

Mấy hôm nay, trong thành phố có nhiều người mất con thì thì trang cái lung chúng ở trong thành phố ta có me-mun đi đứ trẻ, các nhà chứ-trách nên lưu tâm đến cho.

Bị chó cắn. — Mười một giờ rưỡi hôm kia người tôi đen bà Trần là Ng-thị-Tân, nhà ở Hàng-kênh, bị con chó của tên Lưu-thường-Phong cắn phải đưa chữa trái. Con chó đã bị bắt vào viện thú-y để xét.

Xác trẻ con. — Mới đây ở đường Sadi-Carnot lại có cái xác đứa con trai mới đẻ, bỏ ở vệ đường đi. Số cảm được tin phải người lại khám xét rồi cho phép đưa chôn.

Cướp phi nghĩa. — Có hai cuộc cướp mới nổi và hai vụ phạm thấy bắt ở đường Số 2 do thì lính cảnh-sát bắt được. Các tên vật. Vũ hay Trước nhà số 11 phố Marée-chal Pétain kiếm tại Khai-an-thị là Tchương-Tchan số 130 ở Khách-đình bị thương. Đến đường kỳ lục, chú ở phố Chevreul kiếm lấy tên dân tên là Đinh-Quốc, 19 tuổi và Võ văn-Tứ, 16 tuổi, đang mưu ăn cắp 11 đồng bạc và các giấy-tờ. Hai tên bắt tương đã tống giam.

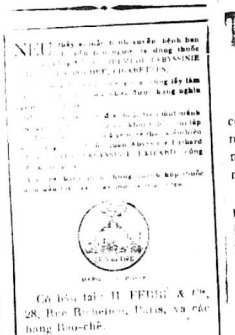
Ông chủ sự nhà gạo Haiphong kiện tên Nguyễn-văn-Phúc là mở tên đồng đang còn nhỏ, nỡ lòng nào bẩy chục của công-ty Poix-ka Văn-nam. Hiện tên Phúc đã đồng ý kiện, còn tiền tang đang vẫn trốn chưa tìm thấy.

VIỆC KINH-ĐÔ

Rau muống mùa hè. — Qua tiết mưa hè trong mong nước đầm trong một bữa cơm ta thường ưa dùng rau muống cho mát mẻ, mà vì lẽ cũng hay dễ thối thừa thải, cho nên thành-phố hàng ngày phải dùng rất nhiều rau muống để ủ bán ở chợ Đồng Xa cùng ở các chợ khác mới có nghìn kilos mà vẫn hết sạch.

Dùng rau muống nhiều như thế cho nên làm nhà trồng rau, nay nói đến sự trồng rau của xứ này tôi thấy là ông chồng rất vất vả ran muống trồng hai quả công những là những nơi ao hồ ruộng đất đem rau đến trồng lấy là ở các chỗ nước ở đó đổ do bẩn của các nơ đông người phòng ra hoặc ở nơi ruộng nước gần những nơi phòng những người bệnh tật chảy ra thường người đi ra ang phải bong mỗi một ác, thế mà những nơ ấy toàn là nơ rau muống lên dài đuồn

(*Xem trang thứ tư*).

Có bán tại: H. FEBRE & Cie, 28, Rue Richaud, Paris, và các hàng Rạo-chế.

Gửi bán tại: BI ANC, Hanoi MONTES, Hanoi

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

HƯƠNG BẠC TÍNH

Tích hát mới soạn, tương tự tích hát Tuấn-Ty.

Người soạn vở hát Một trận cười vừa rồi nay lại lấy tích Tuấn-Ty mà thêm bớt đặt khác hẳn thành ra vở HƯƠNG BẠC TÍNH. Chẳng nói ra các quý khách cũng đoán rằng vở mới này hay hơn vở cũ (Tuấn-ty Cúc-mã-thần).

Đến tối thứ bảy 28 Juin này sẽ diễn lần thứ nhất một quý-khách lại xem và bình phẩm cho.

Bán vé từ tối hôm thứ sáu

Tối thứ năm 26 Juin 1924

NGƯỜI LẤY ỐC

Vô tình ai biết hữu tình
Cái duyên gặp gỡ thành tình như chơi.
Ra cho những sự bỏ rơi,
Xâu ta mà để cho người hỡi ta.

Tối thứ sáu 27 Juin 1924

Diễn hai tích:

Tích thứ nhất:

LÝ DƯƠNG KỲ NGÔ

(Hát chèo)

Tích thứ hai:

ĐẠI NÁO KÉ-LÀM-QUỐC

(Trẻ con diễn tuồng)

Tối thứ bảy 28 Juin 1924

GƯƠNG BẠC TÍNH

(Hồi nhất)

Tích mới soạn để lần thứ nhất cũng có vai đào và kép giống tích Tuấn-ty mà tình cảnh lại hay hơn, sự tích Cảm-nã-Lân.

Tối chủ-nhật 29 Juin 1924

THỰC NỮ CHÍ CAO

Rõ ràng thực nữa đời ta,
Nhìn càng tức tối nói ra phụ lòng,
Vì duyên đã vướng vào vòng.
Chí cao thực-nữ những lòng mai sau.

Vở hát « MỘT TRẬN CƯỜI » bán tại Sán-nhiên-đài và nhà in Mac-đi-h-Tơ cùng các cửa hàng sách, giá 2 hào một quyển.

Hiệu Bào-chế trung-ương Vân-nam

Chi-điếm ở HO-KOW gần LAO-KAY

BÁN ĐỦ CÁC THỨ THUỐC

Giá bán phải chăng

Các tỉnh gửi mua cũng được

3843

HỘI ĐỒNG-ÍCH

đang giải-tán

Lời bá-cáo cần kíp

Cùng các nhà có tiền gửi ở hội Đồng-Ích:

Hôm ngày 31 tháng 7 tây năm 1924 này, thời sẽ kết sổ, thôi sự chuyển các ông bà có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích.

Vậy ông hội-trưởng có sẽ gửi tiền mà chưa giao cho ông E. CHATAIGNEAU, là Giải-Tán-Viên, ở số 3 phố Jauréguiberry, Hanoi, thời xin giao ngay cho ông ấy trước ngày 31 Juillet 1924, quá ngày ấy, người có tiền gửi sẽ mất quyền đòi hỏi về số tiền mình gửi.

Giải-Tán-Viên

P. Pon E. CHATAIGNEAU.

2094. Y. M. GERKEN.

HIỆU

MINH-ĐƯỜNG

MAI-CHÍNH TỔNG-CỤC

của Đông pháp Yên-nhào công-ty

BÁN BUÔN VÀ BÁN LẺ

CÁC THỨ THUỐC LÁ VÀ BÌ GÀ

Phố hàng Gà số 83

Thưởng chè thơm

Xin mời quí-khách chiếu-cố sơi chè SINH THÁI; trong những gói chè SINH-THÁI phần nhiều là có phiếu thưởng chè nhất thơm ngon.

Nhưng đã được thưởng là thưởng gói chè có giá trị, chớ không giảm thưởng lặt vặt 1 2 xu.

Xin quá bộ đến hiệu.

SINH-THÁI

31, Giữa Phố hàng Ngang, 31

HANOI

Số 70

Ngũ mỹ Tái-sinh-duyên

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC đặt thuật

Lại nói chuyện bọn 11 vị anh-hùng ta, đang trong khi cùng khốn không còn biết dùng mưu kế chi, *Chung-hữu-nghĩa* nói:

— Không sợ! Không sợ! Tôi trông phía bờ sông bên kia, trong đám tối đen lờ mờ, hình như có một chiếc thuyền đậu.

Mọi người đều ngảnh nhìn, quả-nhiên có một chiếc thuyền đậu ở bờ sông bên kia thật. *Chung-hữu-đức* nói:

— Để tôi cùng đại-huynh lội sang, cướp chiếc thuyền ấy đem về đây thì bọn chúng ta còn có cơ sống sót được!

Hai người tức thì nhảy xuống dưới nước, bơi qua làn sóng mà sang bên kia. Khi trông rõ chiếc thuyền, hai người mừng lắm, vội-vàng lội đến bên thuyền, trèo lên trên mui, rồi bẻ lái kéo buồm, khiến cho chiếc thuyền đi sang bên này sông để đón đồng-bạn.

Khi sang tới nơi, cả bọn cùng kéo nhau xuống thuyền, kẻ lái người bơi thuyền lại đi suốt hồ sông hồn kia, vun-vút như gió. Hành-khách trong thuyền nghe tiếng nước chảy xiết, hết lỗ có động, dẫu nôn-nao mà kêu rầm lên.

Chúng gọi người lái-thuyền mà hỏi rằng:

— Lái thuyền đâu vội! Thuyền có kẻ trộm, mau mau trở đây!

Thường-van-thanh quát to lên rằng:

— Chúng ta đây không phải kẻ trộm, chỉ mượn chiếc thuyền để qua sông một chút mà thôi. Muốn tốt thì im mồm, nhược bằng to tiếng kêu la, ta sẽ chém đầu ra đấy! Có một người hành-khách trong thuyền nghe tiếng quen quen, mới lại hỏi rằng:

— Ai ở ngoài là ai thế? có phải *hường* tiên-sinh đó không?

hường-van-thanh nói:

— Nhà-ngươi là ai thế mà là biết ta?

Người hành-khách ấy ở trong khoang thuyền chạy ra, gọi mà bảo rằng:

— *Thường* tiên-sinh ơi! Tôi là *Diêu-ha phong* đây mà!

Thường-van-thanh nói:

— *Diêu* tiên-sinh hôm trước xem tướng tôi, bảo tôi tất có nạn chiến tranh, ngày nay lời nói quả đã ứng nghiệm.

Thường bưu nói:

— *Diêu* tiên-sinh có việc chi mà bỏng tới đây?

Diêu ha phong nói:

— Ngày nay tôi cùng tổ-nhân và 11 anh-hùng tôi đêm rắc đã hành-lý cùng nhau đi sang *Giang tây* để tìm cách sinh nhai vậy.

Mã-vân nói:

— Tôi có một lời muốn nói với *Thường* tiên-sinh và *hường* công-tử, chẳng hay hai ngài nghĩ thế nào?

Thường-van-thanh nói:

— *Mã* đại-huynh ơi! Đại-huynh đã cứu vớt tôi ở trong nơi hỏa-huyệt thì cả tôn-sinh ấy biết bao giờ cho tôi đam quên. Chẳng hay đại-huynh muốn bảo tôi điều chi?

Mã vân nói:

— Bây giờ *Thường* tiên-sinh hãy theo *Diêu* tiên-sinh đi sang *Giang-tây* một thể. Còn *Nguyệt-anh* tiểu-thư và *Thang* công tử đây thì để chúng tôi tìm một chiếc thuyền khác mà đưa về phủ *Kim hoa*.

Thường-van-thanh nghe nói có ý đùng-đằng chưa quyết. *Mã-vân* lại nói:

— Chúng tôi xin đưa được *Nguyệt-anh* tiểu-thư tới phủ *Kim-hoa*, rồi, bấy giờ mới kéo nhau về nói. Chẳng hay ngài nghĩ thế nào?

Thường-van-thành nói:

— Nhưng lời vậy, đã cũng *Mã* đại-huynh tôi đêm không theo. Nhưng tôi đội ơn đại-huynh cứu cho, tay bỏng cha tay, bóng nhà, không khỏi quyến-luyến.

Thang bưu nói:

Sau này ta còn nhiều phen gặp nhau, hà tất cứ phải như thế!

Thường-van-thanh nói với *Mã vân* rằng:

— Ân-nhân ơi! Nếu vậy thì tôi hãy tạm xin bái biệt, sau này báo đáp còn nhiều!

Nói xong, với vàng sụp lạy. Nàng *Thúy-tú* cũng sụp ngồi lạy ta *Thường-van thanh*. Hai bên cùng nhau giao hảo. Bấy giờ trời đã sẩn sáng. Chẳng bằng sông ấy có nhiều thuyền đậu. *Mã vân* bảo mọi người rằng:

Hãy giờ ta phải cướp lấy một chiếc thuyền nữa mới được.

Cả 8 vị anh-hùng kia nghe rồi khen phải, tức thì lên bờ, hỏi lâu cướp được một chiếc thuyền đem về. *Mã-vân*, *Thang bưu*, nàng *Thúy-tú* và mọi người sang chiếc thuyền ấy.

Hai thuyền gạt lệ chia tay, *Thường-van-thanh* theo *Diêu-ha-phong* về *Sơn-đông*, mà nàng *Thúy-tú* thì theo bọn *Thang bưu* và *Mã vân* thẳng con sông ấy, thuận buồm suôi gió, tiến về đất *Kim-lăng* vậy.

Lại nói chuyện *Mã-khí* truyền quân hễ vây cái bãi lau kia, đến khi trời đã gần sáng mà chẳng thấy lửa bùng lên ba Lãnh cho quân-sĩ phương cung ra hẳn. Bấn trong hồi lâu, cũng chẳng thấy gì, mới cho quân cầm bó giới xông vào trong bãi lau để tìm bắt.

Quân-sĩ trở về bẩm rằng:

— Dám hỏm đại-nhân! Chúng tôi vâng lệnh vào tìm, chẳng thấy một tên giặc nào cả.

Mã khí nói:

— Tất chúng ẩn-nấp ở quả phía trong đó mà thôi. Này ta cứ phóng hỏa đốt bãi lau ấy, tự khắc chúng sợ chết cháy mà bỏ ra vậy.

Nói xong, tức khắc ba lệnh cho phóng hỏa đốt cái bãi lau ấy. Gió cao ngọn lửa càng cao, chỉ trong vụt chốc mà bãi lau ấy đã cháy thành đất không, cũng chẳng thấy một tên giặc nào cả.

Mã khí nghĩ thầm: Có lẽ đêm qua chúng đám đầu xuống sông mà chết cả rồi. *Mã khí* nghĩ vậy, liền hạ lệnh thu quân. Ba tiếng súng nổ, quân-sĩ lại trống dong cờ mở, kéo nhau về *Trấn-giang*.

Khi về tới dinh, *Mã-khí* tiếp được công văn của quan huyện *Đan-dương*, nói tên tội-phạm cướp-phá pháp-trường kia đã giết chết quan-quân 133 người và lái thuyền 32 người, Công cả thảy là 165 người.

Quan huyện *Câu-dung* cũng có công văn phi báo là giết chết quan-quân cộng 97 người. *Mã-khí* thấy vậy lại tức khắc thảo một đạo công-văn để sai người tư vào trong bộ.

Lại nói chuyện *Hoa-vinh-ngọc* tưởng công-cộng ngẫm nghĩ thương con, suốt ngày cứ âu-sầu buồn-bã. Các công văn tư báo ở các nơi gởi đến, để ở trên bàn bừa-bãi, mà trong lòng tưởng-cô-g còn đang bối-rối, chẳng buồn xem đến từ nào.

Một hôm, *Hoa-ninh-ngọc* tưởng-công sực nhớ rằng: Khi trước ta đã phê-phó cho Hình-bộ phải xử-quyết ngay-rất ấn *Nguyệt anh*, c uyển tư địa-phương quan đem ra hành-hình, để bảo thù cho con ta, tử bấy đến nay, chẳng biết việc này ra thế nào vậy.

Hoa-vinh-ngọc tưởng-công nghĩ vậy, mới cho tìm trong đống công-văn, bỗng thấy tờ tư của quan Đề-đường ở *Chiết-giang* là *Đông-phương-bạch* bẩm rằng: « Khi giải *Nguyệt-anh* ra hành-hình, có một tên tướng giặc cướp-phá pháp-trường mà cứu đem đi mất, lại giết chết một viên tri-huyện và không biết bao nhiêu quan quân. »

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

đuột tốt xanh um mỗi ngày hái ở đó đem ra bán ở chợ hằng mấy mươi gánh, ăn rau muống ở đó chắc là hại cho sự vệ sinh quá, chẳng biết hội vệ-sinh có xem xét đến việc ấy không. Tưởng điều ấy nếu được xem xét thì sẽ trừ được bệnh tật rất nhiều và giữ gìn cho sự vệ-sinh được lắm điều hoàn toàn vậy.

VIỆC TRUNG KỲ

BÌNH ĐỊNH

Giá gạo càng ngày càng lên. — Đã có tin nhà nước cấm xuất cảng gạo trong ba tháng, mà giá gạo lại cứ mỗi ngày mỗi lên giá. Lúa đã hơn hai đồng một vuông; tuy các năm trên cũng có một mùa cơ cận, thiên-hạ xáo xác hung, mà chưa có giá lúa như vậy; nay giá lúa cao đến thế mà coi bộ trong nhân dân chưa đảo huyên chi mấy.

Nghe đâu giá gạo đắt đỏ là tại các nhà có lúa không dám mở lẫm khơi vựa ra, nên gạo càng ngày càng ít.

Ấy có lúa mà e có lẽ cũng phải chết đói nốt.

Vậy các nhà có lúa chớ nên bỏ xiết lắm, vì bẫn cùng sinh đạo tặc, là lẽ thường, nếu đóng lẫm nêm vựa bo bo không dám mở, thì sao cho khỏi sự đói khổ cho kẻ nghèo, mà nếu đói khát thì sao cho khỏi sự cướp bóc ồn ào. Cho nên sự mở ra và sự đóng lại, lợi hại đàng lợi hại nên suy nghĩ cho tường, kẻo mà bồi bắt cập đó ma!!

Việc Nam-kỳ

SAIGON

Món trộm 5.000 đồng — Việc này trong số báo hôm qua đã nói đến nay lại được hêm những tin tức sau này, mà xét ra cũng chỉ bởi cái nạn con hư mà ra cả. Ngán chưa?

Nguyên hôm 17 juin, một người nhà giàu kia ở Bến-tre mở tủ sắt mới hay mình mất 20.000 đồng bạc. Mà ông này có một đứa con, bỏ nhà đi hơn 4 bữa, nay ở chòm này, mai dạo xóm kia, trà đình tửu điếm, thì bạc mất ấy cha nghi chắc cho con, chớ không ai.

Người cha tra hỏi ra thì nó đã dông lên Saigon với 2 muôn bạc ấy đi với hai đứa khác nữa thì có cậu Lâm-co-Có, điền chủ trong đấy.

Ba cậu lên Saigon, mướn khách-sạn ở chơi, mặc tình hỉ lạc, lại có để ý mua cái xe hơi cho tốt hiệu Lecorne và đi chơi.

Ai dè hai ngày sau Lâm-co-Có bỏ mất 5000 bạc, nó để dưới gối vì sự mất bạc ấy con ông kia phải trở về Bến-tre.

Nhờ nó về người cha hay mình mất bạc ấy cũng tưởng con nó mua xe hơi gởi cho hai tên kia đem về, ai dè hai thằng đó theo biết ở nhà đã bỏ bể sự mất bạc ấy, nên hai đứa ở lại Saigon cũng dông luôn và xe hơi nữa.

Có ai mà tưởng chúng nó về Bến-tre, hỏi nhà ngủ thì không ai biết chúng nó đi đường nào.

Còn hai tên bồi, nay mới biết nó vô tội, nên tha ngay.

BẮC-LIÊU

Ma hay người? — Tối hôm thứ ba 10 Juin thầy H. đương ngon giấc bỗng nghe gõ cửa và có tiếng kêu rằng: Tư à! Tư! Ngủ sớm dữ mầy! Ra mở cửa có vợ mày qua đây!» Thầy H. nguyên mới cưới vợ hơn tháng nay, nhưng vợ thầy còn ở bên ông già thầy. Nghe tiếng kêu giống tiếng cậu vợ thầy, nên thầy tưởng thiệt. Dạ một tiếng lớn rồi chạy ra mở cửa, nào dè không thấy ai hết!! Thầy suy nghĩ trong trí chắc mình nhớ vợ nên mơ-màng giấc-điệp rồi thấy và nghe như vậy chớ gì?

Nhưng quả có gõ cửa và có tiếng kêu thật, vì vợ thầy T. ở căn phố gần bên cũng có nghe rõ ràng như vậy nữa. Thầy tức mình mới đi kiếm coi cùng lối đó mà cũng chẳng thấy tăm dạng ai hết. Vậy thì ai kêu đó??! Đáng nghi quá! Nếu người ta thật khuấy chơi thì chạy trốn đâu cho khỏi vì nghe kêu thì thầy H. ra mở cửa liền, vả lại chỗ đó rất trống trải nữa. Thật đáng nghi! Thầy H. đi kiếm không thấy ai, bụng hồi hộp đứng trước cửa một hồi rồi vào ngủ. Thầy vừa đặt lưng xuống lại nghe kêu nữa: «Tư à! Tư! Ra mở cửa mày! Thằng ngủ sớm quá!» Chuyện này thầy nghe rõ ràng tiếng cậu vợ thầy, nên không còn nghi-ngại chi nữa, lại tưởng trong trí hồ nẫy chắc cậu và vợ bỏ quên vật chi ở đâu nên trở đi lấy bây giờ trở lại kêu cửa đây.

Bởi tưởng vậy nên thầy hối hả tốc mền, nhảy xuống giường rất lẹ đặng mở cửa, miệng thì dạ ran và trả lời rằng: «Tôi đã ngủ đâu! Hồi nẫy nghe kêu thì tôi ra mở cửa liền nhưng không thấy cậu thì tôi tưởng ai khuấy chơi chớ!» Miệng thì nói, tay mở cửa, bụng vui mừng, nào dè mở cửa rồi cũng chẳng thấy ai cả. Chuyện này thầy rất gớm nên đi kiếm cùng mà cũng chẳng thấy ai, khiến thầy rất sợ chẳng biết là ma hay là người. Lạ thật.

Agents d'Annonces en Europe :

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Tronchet, PARIS

19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những buổi giời mới đổi tiết này, người ta hay sinh ra bệnh xấu máu cùng nhiều chứng ở đấy mà ra nữa.

Thuốc Hémostyl Roussel có máu ngựa tươi, lấy trong lúc ngựa đương sức mạnh khỏe.

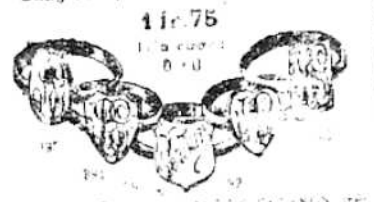
Mỗi ngày uống một ống thuốc với một cốc nước, thực là một vị thuốc bổ rất khỏe. Những người phải đau nặng mới khỏi, uống thuốc:

Hémostyl Roussel

BIJOUX GOLDTUBE

Đúng rồi lại ... 1 fr. một đôi

1 fr. 75

BIJOUX GOLDTUBÉ, Rayon E

211, Rue Saint Honoré, PARIS

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Ở xứ này người ta hay táo lắm, mà táo thì hay sinh ra bệnh; như nhức đầu, đầy bụng, ăn không ngon miệng và có khi lại sinh ra sốt nữa.

Buổi sáng nên uống một viên thuốc này, thực là một thứ thuốc nhuận-tràng rất tốt; thuốc này là thuốc:

PILULES DEHAUT

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thư đòi hỏi bản-quán, thì nên biết rõ số in ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quấn ấy, để cho người tìm dễ tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay ký tên vắn tắt, hoặc thấu quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết mà trả lời.

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào chế MONTÈS

54, Phố Paul Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy-yếu, thân-thể mỏi-mệt, gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra các phổi làm cho hay ho vật, uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm uống có lợm bao giờ!

Bài thuốc này có hội-đồng các quan thầy thuốc chứng-chỉ là hay

Ấy là

Thuốc nước bổ huyết

MAI BO

QUINQUINA CUSSAC

BỔ SỨC — KHỎE NGƯỜI

Chế bằng rượu vang tốt. Rượu ấy làm cho ngon cơm, và cái vị nó rất ngon

Rượu ấy khỏe và bổ làm cho người mới đau khỏi được phục-sức, trị được bệnh huyết-suy, bệnh sốt-rét cùng bệnh mệt nhọc.

Ai muốn giữ gìn sức-khỏe nên dùng rượu này.

Hiệu GUIONEAUD FRÈRES

HANOI — HAIPHONG

Đương làm đại biểu bán rượu ấy cho khắp cả hạt Đông-pháp

Nhà Bán-đồM «TÂM-TÂ» Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để cáo ngài duyệt báo biết ... mua báo thì phải trả tiền trước. Vậy ... gửi tiền cho ... theo quầy mua thì bán ... Mua báo thì tính từ ... hoặc mồng một tháng tây trở đi cho con

RƯỢU NHO J. K. WATSON

Là một thứ thuốc bổ mạnh nhất, cái phép chế thuốc này khảo-cứu đã lâu năm, và cái cách làm, lại tinh-vi cẩn thận, nên thuốc này là một thứ bổ mạnh nhất.

Những khi cơ-thể cần dùng phải bồ dưỡng rất mạnh, thì dùng thuốc này chắc và nhậy lắm.

Bệnh huyết suy, bệnh gan yếu, bệnh ghíp, bệnh sốt rét rừng, v. v.

Uống một cốc nhỏ (liqueur) hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Giá bán: 2$50 một litre

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

祥和裕

YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS

95, Rue des Cantonnais, 95

Hanoi (Tonkin)

TÉLÉPHONE Nº 266

Bản-hiệu ... buôn các thứ vóc nhiễu, hàng ... nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ.

Có bán cả hàng ta (Bắc-kỳ ...), Hà-đông, vân vân, và hàng Saigon như Mỹ-tho, vân vân.

Nay mới ... có các mặt hàng thêm mạng đen ... vào trong khổ. Những hàng này bản hiệu bán ... nhưng không có mẫu gửi đi các tỉnh ... hàng còn nguyên không thể cắt được.

... gửi contre remboursement.

2016 Cẩn bạch YU-WO-TSÉONG

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

泰 LỢI-THÁI 利

110 Rue des Changeurs 110

HANOI

Bản-hiệu chuyên nghề ngót 20 năm, buôn bán thực thà, được nhiều quí-khách chiếu-cố, hằng ngày vẫn gửi vàng và đồ vàng đi bán các tỉnh trong cõi Đông-pháp và Cao-miên Laos.

Dù khách quen hay lạ, hễ gửi Commande mà có đặt ít tiền trước thì bản-hiệu cũng chiếu theo thời giá mà gửi đồ đến tận nơi. 2065

Hỡi các ông mắc phải bệnh tình (lậu và giang mai) khuyên các ông chớ dùng thuốc nhảm, tốn tiền mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TÙ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46 phố Principale, tỉnh Đáp-cầu, là một nhà chuyên-trị, bán thuốc bệnh tình đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gởi lại. Cả cước độ hơn một đồng một lọ

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG

NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

hoặc ống, hoặc viên

Tại tất cả các thuộc địa Pháp toàn dùng một thứ thuốc này.

Có bán tại tất cả các nhà bào-chế

Nhà chế thuốc LACROIX, 29-31, Rue Philippe de Girard — PARIS

ATOPHAN-CRUET

THUỐC ATOPHAN-CRUET

là một vị tinh hảo không có pha chế nhiều món

Mỗi hoàn 0,50 (uống từ 3 đến 8 hoàn trong 24 giờ)

TRỪ CÁC BỆNH ĐAU LAT-LÉO VÀ GÂN-CỐT

THUỐC PHÁP — Trữ tại: 6, Rue du Pas-de-la-Mule, PARIS — Ở PHÁP QUỐC LÀM

Cũng có bán tại: Hiệu Bd. CHASSAGNE, Pha... Haiphong L. BOURGUIGNON, Pha..., và các hiệu bào chế khác.

華 PAO-VA 寶

25, Phố Hàng Bồ, Hanoi

Chúng tôi kính-trình các quý-khách được biết rằng, nay chúng tôi mới tiếp được ở bên Tàu, Hong-kong, Canton, Shang-hai, Pékin, sang nhiều đồ vàng, bạc, ngọc, ngà, trân-châu, hổ phách, đồ sứ, đồ đồng đỏ, vân vân... Song định giá bán rất rẻ. Vậy xin các ngài có lòng chiếu-cố, mau mau đến ngay bản-hiệu kẻo mất một dịp tốt đi

Trong chuyến tàu này lại có sang cả:

1º Các thứ kính giẹp đủ các mùi để bán vào mùa hè này.

2º Cao-ly sâm thực hiệu.

3º Quế rất tốt.

4º Bắc nhung.

Cẩn-cáo

HIỆU PAO-VA, Bijoutier

số Hàng Bồ, số nhà 25, Hanoi.

TÉLÉPHONE Nº 62

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酳補

J. BLANC (*đệ nhất hạng bào-chế*)

Ông L. BLANC (*người nối-nghiệp*)

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每時食者嘢每杏嘢沒蝦醴欧唊釉

Bán tại: Hiệu Bào-chế J. BLANC

31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

1999

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC

MỘT CÁI CỦA LỚN

Muốn như vậy, nên mua lấy hai vé

FONCIÈRE 1909 và COMMUNALE 1912

Lúc mua phải nộp 20 quan, còn thì nộp làm 20 tháng, mỗi tháng 30 quan. Ngay lúc nộp tiền lần đầu, liền được hai vé ấy, riêng mình có quyền sở hữu, nếu vé trúng số, được lấy cả tiền. Như vậy vừa được dự các cuộc rút số, mà mình chỉ chịu khó tằn-tiện đôi chút, là được quyền sở-hữu hai cái vé rất quý có sinh lợi-tức.

Vé FONCIÈRES 1909 mỗi năm dự 12 cuộc rút số, tháng nào cũng cứ ngày mồng 5 thì rút số.

Vé COMMUNALES 1912 mỗi năm dự 12 cuộc rút số, tháng nào cũng cứ ngày 23 thì rút số.

Có hai thứ vé mỗi tháng có:

2 lô	100.000 quan
2 lô	10.000 quan
22 lô	1.000 quan
160 lô	500 quan

Mỗi năm có 24 lần rút số, cả thảy hơn ba triệu quan.

Mua các vé ấy, thực là đặt lời rất tốt, mà tháng nào may ra lại được hai lô nhiều.

Muốn dự các cuộc số số ấy, nên gởi 20 quan đến nhà:

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France)

R. C. 6576

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN